

Juan Larrañaga Santamaria
Bergara, Gipuzkoa (1960)

Aurkibidea

Biografia

Elorregi (San Prudentzio) auzoko Zigarrerokoa baserrikoa. Bergarako toponimia jasotzeko egindako lanean berak emandako azalpenak oso lagungarriak izan ziren.

Zintak

BER-249

- **Proiektua:** Bergarako toponimia
- **Elkarrizketatzailea(k):** Larrañaga, Andoni
- **Data:** 1992-01-28
- **Iraupena:** 17 min
- **Euskarria:** Audio Analog
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane
- **Transkribatzailea(k):** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. Elorregi auzoko toponimia

- **Erref:** BER-249/001
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:05:00

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko baserrien izenak eta kokapena. Elorregi auzoko toponimia.

Transkripzioa

- Arzubi...
- Arzubi da hau?
- Hau Isuskiza.
- Ipini behian beste mapia.
- Lehen gaizki zazen, zera, Gorosabel, zera, Kozabali Gorosabel... Zazen, zazen holan. Lehen zazen, lehengo planotan edo nik ikusitta daukatenian Kozabal holan, gurian Zigarrero, holan eta bestia, Isuskiza, holan zazen. Gaizki zazen. Bueno, ba, zona hau, hau zonaau...
- [...].
- Irutontorreta igotzen dau honaiño, ezta? Bale. Bale. Hau zoniau ta gero hona behera be allegatzen da, [holan] dauka Osazulo, Osazulo esaten jako horri.
- A, dana?
- Bai. Hori. Ta hau da Kortatxo arrua, hau bestiau, hau errekatxuau ta [...].
- Aber. Itxoin, itxoin, itxoin. Hori Epele da, e. Kortatxo...
- Ai dios! [...].
- Barrenan egon giñan lehengunian eta esan zoskun hau Kortatxo.
- E?
- Ez... Hori Otsazulo ez zan?
- Otsazulo ingurua, baiña errekoa eta hori...
- Oin eskonbreria eitten dabizena [...], ez? [...]. Bueno, ez dakit.
- Bai, [...].
- [...]
- Ta Osazulo zein zala esan otsuen? [...] honutzatxuao [...], eta gero hau kurutzia dauen inguruau, hau Txabolazar. Hori Txabolazar hor behien oin berrehun bat urte edo [zera zauen] txabola bat eta, zera, gusano de seda [hazten] zauen.
- Aiba!
- [...]. Txabolazar. Ta gero bera beste... kontornua bera be Otsazulo barruan dao, zera, kontornua, zera, Otsazulo. Otsazulo.
- Inguru guztia da Otsazulo, orduan?
- Bai.
- Ta Zigarrero be Otsazulon sartzen da?
- Bai. Otsazulo rozau eitten da, ze Ziarrero Alkortabaso [zonian hartzen] da.
- A! Alkorta, Alkorta.
- Alkortabaso...
- Horren atzetik bagabitz.
- Alkortabaso praktikamente beheti hona goraiño da. Kasi...
- Oseake, bidetik...
- Bai, bidetik, esan dotena. Ez, bidetik baiño beherao, e! Horren, Barrenan...

- Txaleta hau da...

- Txaleta baiño gorao.

- Goraotik?

- Errezela [...] Errezela be ya Alkorta da.

- Eske hamen jartzen zeban Alkorta izena. Hamen, tontor baten, hor Sospetxu eta Irutontorretako... artian, Angiozar aldera, eta iñork ez dosku esan.

- Ez dakit. Zeaittik hori Alkorta hori, Alkorta... nik ez dakit noizbaitten izen leikien honeik horren basuek edo nik ez dakit, zeaittik gehixen baten apelliduetatik ta hola etozen izenok.

- Ba...

- Ba, Otsazulo ta Errezela, zeaittik [...], ezta? Baiña hori Alkorta ya apellido... emoten dau dala, ez dakit. Bueno, ez dakit. Hau nun, nun dao, ba?

- Hau da Irutontorreta, hau da Sospetxu...

- Sospetxu...

- Hau Otsaleierrekia hau, Otsalaierrekia...

- ... Angiozar aldera...

- [...].

- Ta iñork ez dosku esan hor Alkorta. Igual konfundiduta edo...

- Nik [ere] ez [nakixan]... zerak, basuan horrek... eskriturak [...] guriak eta gero erre zanién Barrena “Bai, hau Alkorta dok” eta... berdiña, Barrenakuek be Alkorta [...].

- Oseake, Irutontorretatik behera?

- Bai, ba, Irutontorretatik, ba, gure basarrixa baiño zeoze –esango dotena- zeoze goraotik. [Zeaittik] ya honek [...lekuek] edo honek aiuntamentuko terrenuek ez dakit. Ez dakit.

2. Elorregi auzoko toponimia

- **Erref:** BER-249/002
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:05:00. **Bukatu:** 00:10:00

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko baserrien izenak eta kokapena. Elorregi auzoko toponimia.

Transkripzioa

- Isuskitza be Alkorta barruan sartuko zan ala...?

- Ez, Isuskitza ez, Isuskitza ez da sartzen. Nahi badozu zeai, tioi galdetuko jat, nik baiño hobeto zeoze...

- [...] zeoze [...] harek.

- Nik... zeaittikan nik baiño izenak hobeto jakitzia ez da bape... bape zailla. Zeaittik guk ya, anaiek eta guk, ya daukou, ba, geure motiek. Gu bastante umiek gitzela aitte hil jakun ta guk izenak geure kontura ipinita daukau danai. Horrek, ba, ez dau balio.

- Detalle bat dok, haiztxo bat daok, harri bat, dauka zulotxo bat ta hari esaten jaue Ontzibedeinkatua edo.

- [...].

- Irutontorreta tontorra hauxe izengo da, ezta?

- Haundixena hau.

- Haudiña hori.

- Hauxe tontorra. Bertan holan dao, holakon bat beherutz, hau holan dao, ba, holakon baten...

- Da harri bat, ez?

- Bai, harri pare bat daz ta [batek...] zulo zera dauka... ba, zulotxo bat.

- Zela esan dozu?

- Ontzibedeinkatua.

- Irutontorretako...?

- Gero, [hemetik] beste, hola, behien, Kotzabal baiño gorao tontor bat eitten dauena, holan, Aizpiltxiki. Aizpiltxiki.

- Irutontorreta barruko hau [...] tontortxo bat da?

- Ez, da ya... honei... porejenplo...

- [...].

- Bai, beste tontor bat dao behe-rao gehixao azentuatzen dana ondiokan - esan dotena- behera, Sospetxu baiño gorao. Eta gero honi, honi zonioni Buzoizar edo esaten jaue, zeaittik lehen hemen buzoi bat dao ta hemen beste buzoi bat zauan, hemengo [lautadia]. Hau Isuskitza... inguruko izenen bat badauka? Esan gura dotena, Isuskitza terrenua honek...?

- Horrek Isuskitzako terrenua eukiko dau, nik ez dakit. Horrek Tximixua ta horrek Txapelgorri... Horri guk Tximixua esaten gontsan. Etxaburuan Tximixo.

- A, hori bai, hori bai, Tximixo. Tximixo.

- Isuskitzako etxaburuan?

- Hortan hau zoniau -zeaittik hau honutzao be hartzen da- Tximixo izengo zan hau zoniau.

- [...].

- Bai.

- Gero hori Txapeleko arruori ta hortik honuzkua...

- Kotzabal nun dao? A! Hemen...

- Kotzabal hor.

- Ba! Holako zona bat izango da Tximixua. Ta gero hemen beste zona bat dao Txapelgorri esaten jauena.

- [...]

- [...]

- Honek -bai, ipinitta dao, desdeluego- erre-kionek zela ete dauka izena [...] tik] gora?

- Otsalaerre-kia horrek.

- Otsalaerre-kia... [...] batenbatek ipinitta [...].

- [...].

- Aber, geratzen da, ba, oin gu piñua sartzen gabizen zonía ta hori Mokorroste arrua. Aber, kamiñua... hau da [...], ezta?

- Bai. Ba, honutzatxuao etorritta ... Hau zer da?

- Hau presia, Ubittako presia.

- Ubitta

- Ubitta, Ubitta.

- A! Klaro ta gaizki nabil, gaizki nabil. Klaro, klaro, klaro. [...] Hau kurbiau eitten dau...

- Kurbia eitten dau...

- Ta hauxe.

- [...] hau izango da.

- [...]

- [...] hau zoniau Mokorroste da.

3. Elorregi auzoko toponimia

- **Erref:** BER-249/003
- **Iraupena:** 0:05:00. **Hasi:** 00:10:00. **Bukatu:** 00:15:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko toponimiaz hitz egiten du.

Transkripzioa

- Hau ze da tontorra edo basua edo...?
- Basua hau. Hau errekaazulua...
- Zona bat bas...
- Bueno, nik urten ein bihar dot, hamabitan [...] daukat...
- [...] hemen Otsazulo ta...
- Errekiak?
- [...].
- Honek Mokorroste arrua eukiko dau ipinita.
- [...]
- Hau Barrena aldia da...
- [...]
- Igual apurtxo bat honutzatxua ipini dot, bueno, dana hartzen dau [Mokorrostiak]...
- Honek badaki [...].
- [...] hau gehixao hartuko leuke.
- [...].
- Bai, bai, hori esan jat.
- Otsazulo ta Alkorta bittartian badao zerbait [Otsalerreka] aldian?
- [...].
- [...] zoniau Zeleta Mondraue da, baiña horren terenuak die. [...]
- Zeleta dauka izena horrek [...].
- Zeleta [askoi??] baiño honutzatxua dauena.
- A!
- Bera, klaro, ya Mondraue da, baiña terreno gehixenak Bergaran dauzka.
- Ez dakit hau Aizpeltxiki hau ondo ipini doun. Hau gaseoduktua izango litzake [...] potolo hau.
- Hau gaseoduktua da? Ba, hemen, hementxe da. Hauxe, hauxe. Bueno, ba, darez... [...] gaseoduktua... hau da tontorra, baiña, hola, llanura baten moduan eitten dau eta ya "ra!", zera, bajau eitten da. Tontorra [bada be] beheratxua izengo zan? Zeaittik hori tontorra da eta gero "rau!" bajau eitten da golpera. Hemen baiño ondion gehixao azentuatzen da. Ya bajadia...
- [Bai, baiña]...
- Golpera dauka.
- Hemen dao aldapa haundi bat...
- [Harribasuaz]... Ba, hortan, orduan igual muturra hau izengo dau?
- [Sospetxu]...
- Bai, baiña Sospetxu azpittik sailla dao, sailla dao dezentia. Hi, honek ze esan gura dau honek puntuonek?
- Tontorra.
- Hau tontorra?
- Bai, gaintxua dala.
- Ba, hauraxe izan bihar dau. Tontorra baldin badao... ya [...].
- Baiña justo bere parian gaseoduktua dator, baiña Kotzabal aldera.

- Ba gaseoduktua esan doten hemendik hara egongo die, ba, hirurehun bat metro gutxienez.

- Hirurehun metro?

- Hirurehun bat daz.

- [...]

- [...]

- [...] hirurehun bat metro. Ta hemen ya, ya markauta dao.

- [Bai, baiña hor] bason bat [...].

- Gero, Irutontorretako tontorrai izenik bai?

- Atsua ta aguria esaten gontsen guk. Bi zien bat estuaua ta bestia potoluaua, Atsua ta aguria. Oin, auskalo...

- [Gaiñeko gaiñian]?

- Bi alkarrekin, [bi harri... alkarrekin badaz]...

- Ta [atzenengo] tontor onduen, zerak, bi txabola [zeren] Lapurtxaboleta esaten gontsen guk, ez dakit ze [eukiko auen]...

- Bi?

- Ez, hau Zigarreroko txabolia da, e?

- Hau gure txabolia da. Oseake, holan, honek hiru tontorrak: bat, bi eta hiru. Hemen, hemen tontorrian zeren. Hementxe, hementxe. Hementxe tontor kontran zazen.

4. Elorregi eta Angiozar auzoen muga inguruko toponimia

- **Erref:** BER-249/004
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:15:00. **Bukatu:** 00:17:00

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia

Laburpena:

Elorregi auzoko toponimia Angiozarko Goimendi auzunearekin muga.

Transkripzioa

- Hori Lapurtxaboleta?

- Hola esaten [...] guk, ez dakit ze eukiko euen. Hortxe.

- Ta gero Atsua ta aguria nun zeren? Hamen?

- Tontor-tontor-tontorrien.

- Tontor haundixien?

- Bai, [aldamenetik] gaseoduktua [ta beste aldera...] hau tontorra [ixixa] zihero janda dao gaseoduktuek eta hementxe daz baiña zihero tontor-tontorrian, e! Hementxe, berta-bertan. Hor bertan-bertan daz. Eta zera dao: Atsua ta agurioi, bi harri, eta atzeratxuao, ba, metro pare bat atzerao edo, zera, beste harritxo bat, zera, buzoia daukana.

- Orduan, [...].

- Hau Angiozar eta San Prudentzioko mugia, gutxi gorabehera Otsazulo parera allegau gara ya.

- Bai.

- A! Ta alde...

- Kontra hau, zera, hau muga zerau Munai edo esaten jaue... Munai.

- Eta gero auzo-una bezela edo badauka izenik alde honek? Irutontorreta ta [errekondua...]?

- Auzo-una moduan hori Goimendi da.

- Angiozarkua?

- Baiña Angiozar da, ez?

- Bai.

- Hau berau?
- Ez, honek berau San Prudentzio [...].

Larrañaga Santamaria, Juan | ahotsak.eus Orr.

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com